

Jurij Senegačnik

MOJA PRVA GEOGRAFIJA

SAMOSTOJNI DELOVNI ZVEZEK ZA 6. RAZRED

REŠITVE VAJ

KAJ JE GEOGRAFIJA IN KAJ PREUČUJE

Vaja 1

levo zgoraj: družbeni pojav, desno zgoraj: naravni pojav,
levo spodaj: družbeni pojav, desno spodaj: naravni pojav

Vaja 2

določanje smeri neba, načrti in zemljevidi, lega domačega kraja, skrb za okolje, naravne in družbene značilnosti domače pokrajine, naravne enote Slovenije, pregled alpskih, obpanonskih, dinarskokraških in obpanonskih pokrajin, družinsko potovanje po eni od sosednjih držav itd. (možni so še številni drugi odgovori)

UPODABLJANJE ZEMLJINEGA POVRŠJA IN ORIENTACIJA

Vaja 3

- a) 30 km
- b) 1 km
- c) 12,5 km

Vaja 4

15 km

Vaja 5

270 m

Vaja 6

- A – 300 m
- B – 400 m
- C – 320 m
- Č – 370 m

Vaja 7

- a) 550 m
- b) 1,5 ure

Vaja 8

Učenec nariše panoramsko risbo v skladu z navodili.

Vaja 9

a) 17,5 km

b) 3,5 ure

c) Od vrha gremo po slemenski cesti najprej proti zahodu, vendar cesta potem počasi zavije proti severozahodu. Do križišča z glavno cesto (dobro uro hoje) hodimo skozi gozd, pri čemer se najprej narahlo, potem pa bolj strmo spustimo do doline. Poldrugi kilometer pred glavno cesto hodimo že po dnu doline. Po glavni cesti krenemo desno. Na drugi strani ceste je na križišču odcep do lovske kočice. Po kilometru hoje po glavni cesti le-ta zavije ostro desno. Za ovinkom je gozda konec, pot nadaljujemo čez travnik do reke. Malo pred mostom je na levi strani ceste kapelica. Kilometer za gozdom gre cesta še čez travnik, potem pa ponovno skozi gozd, kjer zavije v levo. Po približno treh kilometrih hoje skozi gozd zavije cesta v levo in nas čez travnik po dobrih dveh kilometrih pripelje do parkirišča pred kampom. Tik pred parkiriščem so na desni tri hiše. (Naveden je le eden od možnih opisov poti.)

Vaja 10

Petkrat.

Vaja 11

Med jugom in vzhodom (odgovor b)

Vaja 12

Učenec se orientira proti severu v skladu z navodili.

Vaja 13

Učenec se orientira s kompasom v skladu z navodili.

VESOLJE IN PLANET ZEMLJA

Vaja 14

V srednjem veku so ljudje verjeli, da je v središču vesolja Zemlja (☽). Veda, ki se ukvarja z opazovanjem in raziskovanjem vesolja, se imenuje astrologija (astronomija). Na nebu lahko s prostim očesom naenkrat razločimo približno sto (tri) tisoč zvezd. Navidezne skupine zvezd imenujemo ozvezdja (☽). Planeti so Zemlji precej bližji (☽) kot zvezde. Močni daljnogledi, s katerimi opazujemo nebesna telesa, se imenujejo telemahi (teleskopi).

Vaja 15

Od leve proti desni: Saturn, Venera, Merkur, Mars, Neptun, Zemlja, Uran, Jupiter

Vaja 16

1, 5

Vaja 17

GLOBUS
ZVEZDA
TELESKOP
REPATICA
MERKUR
OSONČJE
ASTRONOMIJA
VESOLJE
LUNA

Vaja 18

ploščo, morjem, Zemljo, ukrivljenost, skorja, plašč, jedro

Vaja 19

Tihi ocean, Indijski ocean, Azija, Avstralija, Evropa, Antarktika

Vaja 20

ekvator, Evropa, Avstralija in Antarktika

Vaja 21

Kaspijsko jezero, Gornje jezero, Viktorijino jezero, Huronsko jezero, Michigansko jezero, Tanganjiško jezero, Bajkalsko jezero

Vaja 22

nižina, gorovje, vinogradništvo, živinoreja

Vaja 23

zgoraj levo: dolina, zgoraj desno: hribovje,
na sredini levo: nižina, na sredini desno: kotlina,
spodaj levo: gričevje, spodaj desno: gorovje

Vaja 24

- a) čez južni del
- b) v vzhodnem delu

Vaja 25

- a) čez južni del

- b) v severnem delu
- c) ob jugovzhodnem delu

Vaja 26

- a) jugovzhodni del
- b) ob jugovzhodnem delu

Vaja 27

- a) čez zahodni del
- b) v srednjem delu

Vaja 28

- a) čez jugovzhodni del
- b) ob jugovzhodnem delu

STOPINJSKA MREŽA, GIBANJE ZEMLJE IN TOPLOTNI PASOVI

Vaja 29

- a) ekvator
- b) pol
- c) tečajnik
- č) severni

Vaja 30

- a) Učenec na skici s črnima puščicama označi severni in južni pol ter dopiše njuni imeni.
- b) Učenec z rdečo barvo označi ekvator.
- c) Učenec z modro barvo vrisi severni in južni tečajnik
- č) Učenec z zeleno barvo vrisi severni in južni povratnik.
- d) Učenec s črno barvo označi začetni poldnevnik.
- e) Učenec poišče presečišče začetnega poldnevnika z južnim povratnikom. Ta točka se nahaja v Atlantskem oceanu.

Vaja 31

A

- a) Kraj A leži 12 stopinj severno od ekvatorja in 20 stopinj zahodno od začetnega poldnevnika.
- b) Kraj B leži 20 stopinj severno od ekvatorja in 10 stopinj zahodno od začetnega poldnevnika.
- c) Kraj C leži 20 stopinj severno od ekvatorja in 17 stopinj vzhodno od začetnega poldnevnika.
- č) Kraj Č leži 10 stopinj južno od ekvatorja in 16 stopinj zahodno od začetnega poldnevnika.

B

d) Kraj H leži 60 stopinj severno od ekvatorja in 75 stopinj vzhodno od začetnega poldnevnik.

e) Kraj I leži 43 stopinj severno od ekvatorja in 80 stopinj vzhodno od začetnega poldnevnik.

f) Kraj J leži 38 stopinj severno od ekvatorja in 62 stopinj vzhodno od začetnega poldnevnik.

Vaja 32

ljudje na ekvatorju

Vaja 33

a) Zemljina vrtilna os

b) Učenec rahlo označi polovico na »desni« strani Zemlje (»desno« od začetnega poldnevnik). Azija.

c) Amerika

Vaja 34

polnoč

Vaja 35

a) Položaj št. 1

21. junija

severna polobla

na severnem tečajniku

poletje

poletni Sončev obrat

b) Položaj št. 2

23. septembra

na ekvatorju

12 ur

jesen

jesensko enakonočje

c) Položaj št. 3

21. december

na južnem povratniku

kraji, ki ležijo južno od južnega tečajnika

zima

zimski Sončev obrat

č) Položaj št. 4

21. marca

na ekvatorju

pomlad
spomladansko enakonočje

Vaja 36

severni mrzli pas
južni mrzli pas
vroči pas
severni zmerno topli pas
južni mrzli pas

Vaja 37

od leve proti desni: (severni) zmerno topli pas, tropski ali vroči pas, (severni) polarni ali mrzli pas

Vaja 38

visoke; ekvatorja; južnemu; tropski deževni; nadstropjih; ovijalke; deževne; nizka; živali; primernejša; živinorejske; malo; nomadi; oaze.

Vaja 39

- a) DA
- b) DA
- c) NE Listnati gozdovi so značilni predvsem za toplejše dele zmerno toplega pasu.
- č) DA

Vaja 40

Stran 66

levo: tropski deževni gozd, tropski pas
desno: tundrsko rastlinstvo, polarni pas

Stran 67

zgoraj levo: puščavsko rastlinstvo, tropski pas
zgoraj desno: stepsko rastlinstvo, zmerno topli pas
na sredini levo: listnati gozd, zmerno topli pas
na sredini desno: savansko rastlinstvo, tropski pas
spodaj levo: iglasti gozd, zmerno topli pas
spodaj desno: sredozemsko rastlinstvo, zmerno topli pas